

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

Nan Puso'n Di Ipugaw

WENNO

Sarming Din Naispirituan Ay Puso

(Simpu ay mangipaila isnan wada sin dallem di puso,
ya mangipalawag sin puso)

Si naey ay libro et nalpo ed Fransia idi pa laeng 1732. Yan kasing insurat en J.R. Gschwend ed 1929 ay para ed Afrika. Manipud sidi et siya di nanrugiyan na ay naisurat sin nadumaduma ay kalasin di kali sinan intero ay lubong. Din usar nan libro ay naey et ipakaawat na sin am-in ay ipugaw nan kinatetewan di Apo Diyos ya din am-in ay pannakabalin na. Din nangisurat sin naey et laydena abe ay mariknan am-in di tago din do-oy inpariknan di Santo Ispiritu en sisya, isunga uray no singana ay relehion di kad-am, ibagbagan Apo Diyos ay, "agtak dakayo si baro ay puso ya baro ay nemnem... et menbalin kayo si ipugaw ko, yan sak-en nan menbalin si Diyos yo!" (Ezekiel 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 0 - 947464 - 48 - 4

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)
(Reg. No. 1961/001798/08)

Nan Puso'n Di Ipugaw

**PANTEAN APO DIYOS WENNO PANUBLAAN SATANAS
(1 Juan 3:44-10)**

No basbasaen yo na, nemnemén yo ay sinay et kaman sarming ay mangipailas nan ikakkanyo. Uray no into nan ikakkam, tetewa man ay kristiyano wenco sinsinang, mamati ka man kan Kristo wenco nilikudam si Apo, mailam dedan nan awak mo ay kaneg isnan panang ilan Apo Diyos ken sik-a. "Nan ipugaw umilas nan akinruwar ay parang, ngem si Apo Diyos ilana nan puso." (1 Sam. 16:7). Sin ikakkan tako siya nan ilan Apo Diyos.

Si Satanas, siya nan aman di kinalastog. Siya nan prinsipen di mabulinget, ya Diyos din naey ay lubong, ay nangsapos nan awak na ay kaman angel ay silaw ay mangituron sin babae ya lalaki ay mansapo si baken husto. Ed dwani, kaman met laeng ed kasin, wada nan adadu ay aginagin kakasaba, kananda ay si Jesus kano nan kankanan da. Ngem adi tako masmasdaaw tay uray mampay si Satanas et pinagbalin na nan awak na ay anghel di lawag. (2 Cor. 11:13,14). Si Satanas, epeppey na nan ipugaw sin kasipngetan tasyay adi da maila ay laylayden Apo Diyos daida wenco adida magtekan ay natey si Hesus para ken daida tapno maisalakan da. Am-in ay managbasol ya din doy adi mamati et maibilang ay matey ya bulag maipanggep ken Apo Diyos. Daida et idaldalan di lawlawa ay spiritu isna lota. (Eph. 2:1-2). Ngem no malukatan nan matada et maila da ay nalitaw da gayam, mabalin ay adi da met laeng umey ed mennanayon ay madadaelan! Nan ipugaw ay mangwanin maid pulos basol na et laslastoganna nan awak na. Tay "Nan Anak Apo Diyos et nenpaila gapos nan siyana ay banag, dadaelen na nan am-in ay sinapon di domonyo. (1 John 3:8). "Isunga, dumnge takon Apo Diyos. Pasardengen tako nan domonyo, et itagtaganas datako. Umasag-en tako ken Apo Diyos, et sisya umasag-en aben datako." (Santiago 4:7,8).

No basbasaen nan siyana libro, mailam nan ikakkan nan pusom. Ngem masapul ay palubusan si Apo Diyos ay siya nan mismo ay mangipaila isnan kasasaad nan pusom. Masapul ay adi takon

ilaslason wенно itabtabon nan madi ay sinapo tako, tay no kanan tako ay maewed pulos nenkamkamalian tako, et-etekeani tako baw met laeng nan awak tako, et maga di kinatet-ewan datako. "Ngem no ibaga tako nan basol tako ken Apo Diyos, sapuwena nan inkarina ay idawatan na datakos amamay ya kusto kusto; pakawanena nan basbasol ya papuro en nas datako manipud sinan am-in ay basol tako." (1 John 1:1-10). "Din dasan en Apo Hesus, siya nan manguwas ken datako manipud sinan am-in ay basol."

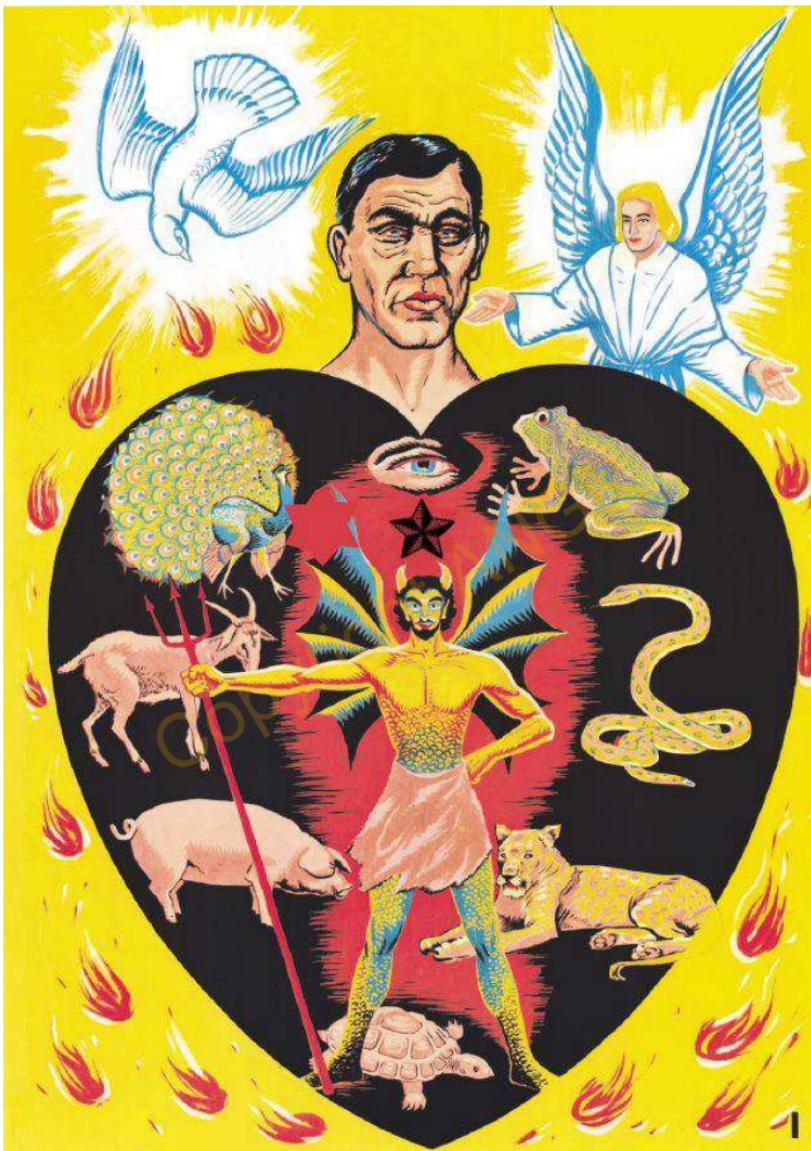
Datako et duwa anggoy di mangipangpango no baken si Satanas baka si Apo Diyos. Binabalod ngamin di basol datako, isunga adi takon ililibbak. Nan ketdi ikkan tako, siya nan ibugaw takos Apo Diyos, et no ibugaw itakos sisya, wada pay sisya ay mangkaan ya mang-idakan datako babaen ken Hesus ay inbaana ay mangisalakan en datako ay managbasol; mangdadael isnan panakabalin Satanas ya basol ken datako. Si Hesus nan mangisalakan en datako. Wada takos nan kad-an Apo Diyos ay mang-aammo isnan am-in ay sekreto, isnan am-in ay nemnem ya kiwin di biyag tako. Maid maitabon tako ay aramid tan "Si apo nan nāngsapos nan inga tako, mata tako, ya am-in ay wadan datako." (Sal. 94:9).

"Umiilas Apo sin lubong, ay mangidawat si pigsas nan puso ay mangipatpati ken Sisya." (2 Chron. 16:9).

"Il-ilana am-in ay gatin di ipugaw. Iwed di mabulinget ay mang-itabon isnan managbasol ken Apo Diyos." (John 34:21,22).

"Ngem adin intalek Hesus nan awak nan daida, tan am-ammo na am-in daida." (John 2:24).

Isunga "ragsak di mariknan din doyda ay napakawan di bsol na, ya din doy kamalida et nakaan. Ragsak di mariknan di ipugaw ay adin pabasulen Apo ay nenkamali ya libre sin am-in ay lawa." (Matt. 11:28-30).

1. DIN PUSON DI MANAGBASOL

Palawag Din Doyda Mabuya

DIN UMUNA

Siyana umuna et ipailana di puson di nainlubungan, managdakdakes ay ipugaw, ay ibagbagan di Biblia. Ipugaw ay tetenghlen di dinidemonyo ay wadas nan lubong ya isnan iniipugaw ay panagbibiyag. Siya nan tetewa ay buyan di puso sinan panang-ilan Apo Diyos. Kaman din mendalang wenco menbalanga ay mata gapus nan inom si buteng ay kanana met laeng sin Proberbio 23:29-33: "Umipailakas isa ay mangnginom, ay manglayad ay mangpadas si baro ay mainom, et umipailak si isa ay basula ay mangseseg-ang si awak na, kanayon ay makiibibaw ya menrekreklamo. Nan mata na et mendalalangadang, ya wadan nagasgagasgagasan ay mabalin koma ay mailisiyan. Adim palubosan nan arak ay mangsaur ken sik-a, uray pay no naimaimas nan dalang na, uray pay no mensisileng isnan tasa ya menlamolamuyot ay maukmon. Tay isnan misnudi ay bigat et mariknam ay kaman kan kenetket di uweg ay pumatey. Kumkumporme nan aped mos mail-ila, ya adi ka makanemnem si usto ya makakalis maawatan."

Isnang guwab, di litrato (mabuya), mailam ay napnos nakalakalasi ay ayop ay mangipailas nan nadumaduma ay panagbasbasol di puson di ipugaw, tay nan puso han tenga ay mapuwan am-in di menbasolan. Inbagan Apo Diyos ay "Maid pulos makaawat isnan puson di ipugaw. Maid makaisus nan kinasaur na; pirmi nan sakit na tapno maagasan." (Jer. 17:9).

Uray si Hesus patitewaana na ay kananan, "Tay nan manipud isnan uneg, isnan puson di tago, et bumala nan teneteken ay nemnem ay mangidugos ay mensapos lawa; menakew, menpatey, makikabit, menagom, ya nadumaduma ay kalasin di; kinasaur, kinabastos, kinselos, kinalastog, kinadursok, ya kinabulgang – am-in dana et malpo da am-in isnan puson di isang ay tago ay siya nan mangsapu'y baken nadalus. (Markos 7:21-23).

- 1. Din Pabo – ulay no kagagasing nan kinamapmapteng nan**

kaman nina ay ayop, ngem nan ipappaila na et nan basol di kinapasikat. Si Lusiper, isang ay na.ngato ay opisyal en Apo Diyos ed idi ngem gapos kinapasikat na, nakaan et siya nan nenbanagan na ay kalaban en Apo Diyos – ed dwani naawagan ay si Satanas. (Isa. 14:9-17; Ezekiel 29:12-17).

Nan kinalastog et taga impyelno, et ipailana nan awak nas nadumaduma ay kalasi. Tapina et ilastog da nan kinakadangyan da, nan tapina et nan kinangaton di adalna; uray sinan panagbadbado ay mangipailas nan kabibbin ay awak da; ya ulay es isnan panagususal si nenkangingina ay singsing, liding di takkay, uaway si bagang, ya kinapolmes sa. Et danaey, et inpagto. (Isaya 3:16-24). Wadan mangipasikat isnan nalpuanda ay puli, bebsat, ili, ugali, ya nan kinalaengda ay menayayam, ya tapina pay, et malidungan da et ay "ilisiyan Apo nan nalastog, ngem paila-anas gawis nan napakumbaba." (1 Ped. 5:5). Sigsiga-an Apo nan lastog ya nan managpaimpoltante. (Prob. 8:13). "Nan kinalastog et mangdadael, ya nan kinatarantado et mengipababa." (Prob. 16:18).

2. Nan Kalding – Ipaila na nan laylayden di awak, panakikabkabit, ya panakiseyseyep si kinampulni. Datuna nan kaadwan ed dwani, ngem siya met od nan kanan di Kalin Apo Diyos ay isnan ud-udi na ay ag-agew et menbalin to ay kaneg ed Sodoma ya Gomora. Am-in ay kinadakes ay kanan Apo Diyos et siya abes nan am-amagenda ed dwani ay namodernowan ay ugali. Kaadwan ay inung-a ed dwani nan mangtulad sinan maipabpabuyas nan sineyan ngem sadanto laeng maila ay anggay nadadael da gayamen. Menbalin ay datuna artista ay baken gawis nan panagbiyang na nan kanan nan inung-a ay hero ya laylayden da ay tultuladen. Adi da laydenet ay tuláden nan datudi heron en Apo ay kaneg da Josep isnan Biblia. Iyadin Apo nan panangay-ayam takos nan seyseyep. "Ulay kangidun ay madi nan ikkan tako et adi tako apectaran nan awak tako, ngem nan ipugaw ay makabasol si seyseyep si kumpulmi ay ipugaw et makabasol sinan awak na met laeng. Ay adi yo kad gentek ay nan awak yo nan templon en Apo Diyos? Baken kayos mentete-es nan awak yo ngem si Apo. Adi kayo maibilang

sinan awak yo ngem ken Apo Diyos kayo." (1 Kor. 6:18,19). "Isunga no sinonan mangdada-el sinan templon en Santo Spiritu dadaelen abes Apo Diyos tay nan templona et nasantuwan.

3. Nan Besa-ang – Ibagana nan basol ay managbuteng ya kina-angsob. Kalulugitan ay ayop ay enggay kaena am-in ay malausanas nan danan, nadalus man onno kadudugis, et kaneg met laeng isnan puson di ipugaw ay mangnga am-in isnan kadudugis ay panmagbaga, pabuya, ya nadogyot ay maibalikas. Nan awak tako ay nasapoy para pantemplowan Apo et Enggay ay nalugitan et gapus makadada-el ay makan ya lawa ay ugugali kaman sinan degla, menggagas tabako, menusar si agas ay lawa, ya tapina. Datuna ay bisyo et pulos ay adi tako maka-an isnan bukod tako ay remedyo. Ang-anggey si Apo ay mannakabalin si mabalin ay mangwayawaya ken datako manipud sinan bisbisyo. Wadan tapina ay adi da met iman mendegla sinan pagmismisa-anda ay baey, ngem intono bumala da sadapay ikkan. Siyangna ay daddada-elen da nan Templon en Apo Diyos. (1 Kor. 3:16,17; 6:18,19).

Nan naagum ay ipugaw et kageggegen en Apo Diyos onno maid silbina isnan panang-ilan en Apo. Mangan tako tasyay matago tako; adi tako matago tapno mangan. Nan uwat et penken di naimas ay makan, ngem nan kinabukatot et kanayon ay menbugaw si, "umyaka, umyaka!" Nan kinaangsob et adi pulos mapmapnek. Kanan di Kalin Apo ay nan angsob, ya butengan et masapul ay magutubandas bato enggana mateyda. (Deut. 21:18-21). Nan kinadawel di mainom et gentek tako am-in. Et kanan nan Kalin Apo Diyos ay maid mangnginom ay makiukas pagaryana. Nan beer et baken makan. Siyana et makaulaw si nemnem, isunga men sapos baken gawis. "Nan uminom si sobra et menngalawngaw, ya matuge. Kinaung-onng nan uminom. (Prob. 20:1).

Datudi menlaklakos mainom et wadan basoldas sangon Apo Diyos, tay kanan Apon, "Madadael kayo! dakayo'y herondi alak! Natured ya maid egyatna no maipanggep si panagtimplas alak!" (Isa. 5:22). "Makwani ka ay madi no idawatam nan sagugong

mos mainom, ay ingganas mabuteng da.” (Hab. 2:15). Gentek tako ay nan managsapos lawa et adi da maki-ukas ukang Apo Diyos. Adiyo lukwen nan awakyo dakayo ay nalaing ay makiseyep si.bakenyo asawa, onno menluwalos nan sangondi bulito, onno bakla ya tomboy, onno mangakew, onno angsoob, butengen, onno menbagbagas baken tet-awa – maid ken datunas mabalin ay makite-es kad-an en Apo Diyos.” (1 Kor. 6:9,10).

Nan basol di kinaipugaw tako et baken makwani ay kamali. Kaneg datuna: “panakikabit, kinadogyot, mendayaw sinan bulto ya mensapo. Menbalin ay menseibaw; meniinnimon, mabunget ya ambisyoso. Am-in ay mangsapos nada et adi da pulos makite-e ed kad-an Apo Diyos.” (Gal. 5:19-21). “Adi kayo kuman mabuteng si alak, ay mangengaw ken sik-a; no diket mapsong kayo kumas Santo Ispiritu.” (Epe. 5:18).

Idawat en Hesus datuna misnod paras nan am-in ay masekew sinan naispirituwan ay banag. “Sinoman ay masekew et umali ken sak-en tapno makainom.” (Juan 7:37,38). “Aykayo, am-in ay masekew – na-ay di danum! aykayo ay maid siping na – lumakokayos mais et mangan kayo! aykayo! lumako kayos gatas – maid pulos magastoyo!” (Isa. 55:1). “No sinoman nan uminom sinan danum ay idawat ko, siya et adi kasin kaseksekew. Nan danum ay idwat ko et menbalin si balan ay menidwat si makatago ay danum ya menidwat si biyag ay maid patenggana.” (Juan 4:14).

4. Nan Pag-on – Ipaspasimudaag na nan kinasadut, kinalaing ay manliklik si ubla ya manbunong. “Nan sadut ay ipugaw ay adi man ubla et patpateyena nan awakna. Din anggoy nemnemnema et no singana di maukana.” (Prob. 21:25,26). Din od kinaipugaw tako et talaga ay nasadut ya nakapoy ay mangala sin idawdawat Apo Diyos. Ngem kanan Apo, “ipapati tako ay mangipakat sin am-in ay kabaelan tako ay lumasat sin nalipit ay da-an.” (Luk. 13:24). “Am-in ay men-anap et makadteng.” (Mat. 7:8). Nan kinatarantado takos maipanggep sinan naispirituwan ya panakaisalakan et siyanan mangtitulod en datako

ed mennanayon ay patey. Iyadawi nas datako ay menkararag, ya mang-anap si lulan Apo, ya siya di gapuna ay adi takon awaten din kinabknang en Apo Diyos. No si Apo et ayagana sik-a ya kakalina sik-a ay mangwanin ipauneg mo siyas pusom, kanan aben Domonyo ay adi, wenne si bigat, wenne awawni pay, et enggana magan to di tiyempo, et matey ka et ay da-an mon inawat si Apo Diyos sin pusom. Kanan Apo Diyos, "no dinngem din kalin Apo ed dwani, adi ka koman makedse, ay kaman din aapong ed idi ay nenrebelde dan Apo Diyos." (Heb. 3:7,8). Ka-atna pay di natnatey ay iwed di tiyempona ay nang-awat ken Apo Diyos gapus panangitandanda.

Din ba-ey di pag-onc et us-usaren di mensapo ya mengamod, et itudo na nan basol ay bunbunong, kedet, sapo, buyon, ya kankanyaw imbes koma ay ken Apo Diyos di mentalkan. Karkaro no tiyempon di sakit ya panagititaw si natken. Naibaga ay si Apo Diyos nan awagan tako no way problema tan siya di makatulong, baken din pides di manok wenne besa-ang. "Tan si Apo din mangituron sin am-in ay masapsapo." (Sal. 37:33). No way masakit en dakayo, umayag kayos tagasingba-an onno taga kapilya ta ikararaganda ya sapsapuwandas lana sin nagan en Hesus. Din kararag ay nalpus pammati et makaagtas, tan si Apo din mangipata-ulis pigsana, ya din basolna et mapakawanda. Inbagan Apo sin taga Israel ay "adiyon idatdaton nan ununga ay pupuuwan, ya adi kayon menbunbunong ya mensapsapo, onno menbuyon ya mengamod, tan siga-an Apo Diyos am-in dadi. (Deut. 18:10-12). "Adi kayo aben makiumang sin spiritun di natey tan manbalin kayos narugit (managbasol)." (Leb. 19:31). Habang basbasaen yo na, makikalkalis Apo Diyos ken dakayo, ngem nan ispiritun di pag-onc et wadas nan pusoyo, et ad-ado din pangugsog nan sik-a tapno adikan awaten nan panagbabawi. Laydena ay punwen nan pusom si egyat. Kanam to ay no kaspagarigan awatek si Hesus ed neman, di adiyak to makasala, iwed to di pokhaws; sine, alalwiking. Imbes ay mailam koma din talna, lagsak ay adin maibagan din tupek, biyang ay engenggana, adin tan layden den pag-onc sin pusom ay adikan umawat sin gawis ay idawat en Apo Diyos. Ngem no adikan isurender din kasongam-in mon

Apo Diyos, menbalin kantos bålod di basol ay kankanayon. Ukadakan domonyo ed impiyelno. Si Hesus et inmalisnan Iota ay mangwarwar sin nangbabalod en datako. (Heb. 2:14,15). Din ispiritun din kinamanagpaktis et amagen na sik-as sulpeng ay mangpakenteg sin pusom ay kaman din ba-ey di pag-ong.

5. Nan Musang – nan siyana et nauyong ya makedses ayop. Bunget, gege, ya ma-angat ay ugali di nangpupunos puson di ipugaw ay kaadwan et siya di gapus makapateyan di ipugaw. Mabalin ay no tapina et makaya tako ay itabon dana ngem wadanto di menpatingga-ana et bumtakto met laeng. Is nan Bibliya, kanana ay “adika ipalubos ay uka-en di bunget tan iturong na anggoy sik-as gulo.” (Sal. 37:8). Makadadael ya makedse di bunget. (Prob. 27:4). “Tengngelen yo nan awakyo; tinatawaw di maki-ang-angat.” (Ekles. 7:9), “Iwasit mo nan bunget.” (Kol. 3:8).

Ad-ado nan takrot ay uminom tapno idugos da nan awak da ay mangsapos panangiba-es wenco lawa, ngem “kaman tapey ay na-amag manipud sin makakedet ay uweg.” (Deut. 32:33). Nan man-iba-es et mayat sin puson di ipugaw, ngem si Apo nan mangdusas am-in ay lawa ay am-amagen. Kanan Hesus, “layadem nan sagugong mo ay kaman sin pananglayad mo si awak mo” (Mar. 12:31) ya “layadem nan kaibaw mo.” (Mat. 5:44). Inbagan Apo ay pakawanena am-in ay inamag ay basol, no pakawanentako es nan ga-it tako. (Mat. 6:12). Panagmutmot ya panagag-agutu-ot ay ispiritu et sigsiga-an Apo Diyos. Nan kae-egyat: ay panagpatey ya panaki-ibibaw et wadas nan puson di ipugaw, isunga masapul ay maipa-ey ay talaga din tet-ewa ay talna sin puso tako tapno bumayag.

6. San Uweg – et sinikapanas Eba ed damdamo et dinadael na nan mayat ay panagbubuo eg da ken Apo Diyos. Pirmi din imon Satanas en daida idi mailana ay daida din mangipangpango sin am-in ay wadas nan Iota. Gapus basol ay imon ay siyanan wada ken uweg isunga nenplanos ingkana ay mangdada-el sin kinasag-en di panaggay yem da Adan ken Eba isken Apo Diyos. Parehon tuna met laeng ay imon nan wadas puson di tago ay

mangdada-el sin ga-it da no maila da ay mapmapteng di kabibiyagda. Nan kinaimon et siya nan mang ippey si dakes ay nemnem sin puson di ipugaw ay mensapos lawa maikontras ga-it na, pumatey pay no mamingsan. Karkaros nan sin-asawa. "Nan asawa ay lalaki et nauy-uyong pay ay bumunget no mensilos; nan ba-es na et maga pulos di pakawanen na." (Prob. 6:34). Uray sinan negosyo ya panubla-an, ya kangidin ay panagbiyang et imon nan ka-adwan ay gapun di angat ya panagrigrigat ya gege. Uray pay sin uneg ay mismo din makwanin Kristiyano; mangaskasaba, ministro, ya tapina et wada pay met laeng din imon, karkaro no usaren Apo din isa si ad-ado ay nakaskasda-aw yan daida et maga. Masapul met laeng ay guwardiya-an da met laeng nan awak da, ya menpapnno das layad Apo ay inbukbok nas nan puso baba-in met laeng sin Ispiritu Santo (Rom. 5:5), tan no adi menpapunno, baka no adin to kasin usaren Apo Diyos, amamed no nan mentete-es puso na et puro imon.

7. Din Bakbak – ipailanas na nan basol di kinaagom ya pananglayad si siping onno pilak, ay siya nan puon di am-in ay kinadakes. (1 Tim. 6:10). Wadan inila da ay bakbak ed Konggo ay mangmangan si ad-adu ay kuton ingganas bumtak han iges na. Nan na-agum ay tago et adi na layden ay bukatan nan takkay na ay bumadang si kaseseg-ang ya makasapul. Nan gusto na ay amagen et din menpabaknang, madi man onno mayat ay wagas basta makapabaknang. Ngem kanan Hesus, "adi ka minidulin si gameng parasan awak mo isna lota tay ka-en met laeng di lati ya buot, ya umali nan mangakaw et akewenda. Nan ketdi ikkam, umidulin kas gameng ay para ken sik-a ed langit, ay maga di mangdada-el ay buot ya lati, ya magay mangakew si makasgep." (Mat. 6:19-21). Si Hudas Iskaryote et sinetset na nan bagang na tay nan pananglayad nas nan pilak et indugos na sisya ay mangtraydor ken Hesus ay Apo na. Baken nan pilak nan siyas lawa, wenco nan balitok, ngem nan layad si pilak ay siya nan wadas dallem di puson di ipugaw. Adu-ado ay ipugaw ay taga nadumaduma ay ili nan mangdadael sin biyagda ya biyag di teken ay pamilya begew si layad da ay bumaknang ay dagus, et kumpormi nan

pamuspusan ay ikkan da tapno makapilak da ay dagus si adado; sugal, huweting, makipallot, menlakos marihuana, menhol-dap, mangakew, ya tapina pay. Nan panaglayad si pilak et adado nan. itatapina; panagpangatos nagan, panagturay, panagtengngel si ipugaw gapus siping, panangigatin si isisuna ay ipugaw, panangngiyadis teken ay relehiyon ay pobre. Kanan Hesus, "Ilam ta bantayam nan awak mo manipud isnan kina-agum; tay nan biyag di isa et egay kasapus nan banag ay ukana, uray no into man na kinakadangyan na." (Luk. 12:15). Wadan kanan di Biblia ay way kadangyan ay ipugaw ay wadan daga na ay mayat nan bagas di nadumaduma ay mulana. Gapusna, nirugyan na ay nenemnem, "into pay ngata nan mangidulinak sinan na-ayda ma-apit ko? Ah, masapul ay warwarek nan ag-agamang ko ta mensapuwak si dakdake ay mabalin ay mangipay-ak siñan am-in ay ma-apit ko. Asiyak kanan to ay, nagasatak ay tago tay wada am-in ay banag ay kasapulak paras nan ad-adu ay tawtawen. Masapui ay menbiyag ka ay ninanam-ay, mangan, uminom, ya lagsakek di matago. Ngem kinwanin Apo Diyos, sik-a ay tawaw, ed dwani ay labi, matey ka; et sino ngarud nan mangnga isnan am-in ay indulin mo ay paras nan awak mo? Kaman isna di mapasamatik paras nan si-asino man ay menpundos paras nan awak da ngem baken met siyas kadangyan ken Apo Diyos." (Luk. 12:16-21). "Ay wada kad di magungunam mo mabag-im uray pay am-in ay gameng di lubong mo malitaw mo met lang nan biyag mo? Siempre maid." (Mar. 8:36). "Isunga ibagak ken sik-a ay adi ka mendanag maipanggep sinan kanem wenno banag ay kasapulan ay matago, uray pay nan badom, wenno am-in ay paras awak mo... no di ket nan koma nemnem et nan para ken Apo Diyos, tay siya nan mangidawat sinan na-ay da ay kasapulan... tan manipud sinan pusom et siya nan kad-an di kinakadangyan mo." (Luk. 12:22-34).

8. Nan Satanas – ay aman di am-in ay lason ay baken te-ewa, ya nangsapus nan basol ken datako, et siya abe di mangipangpangos puson di tago. Kanan Hesus, "dakayo nan an-nak en amayo, si domonyo, et layden yo ay mang-unod isnan gustgusto na. Manipud ed damo et pumapatey sisya et

egay pulos nentette-e isnan kinapudno, tay magay tet-ewan sisya. No menibagas lastog, gapu tay siyanan kinatago na, tay lastog sisya ay aman di kinama-etek." (Juan 8:44). Bassit man onno dakkel ay etek et palpaliso. Nan kinaag-agine et isa av kina-etek. Menkunkunwari ay menbalin si teken ay tago. Ngem si Apo et pulos ay adi maka-etek. (Tit. 1:2). Isunga no kanan tako ay wada takon Apo Diyos ngem men am-amag tako pay laeng si baken guston Apo et menbasbasol takos apat ya garaw tako met laeng. (1 Juan 1:6). Kabunget Apo nan ipugaw ay mensaksis baken tet-ewa dwanan ilaslasonan. (Prob. 6:19).

9. Nan Talaw – et ipaila na nan konsensiya ay wadas puson di tago, et kadu-dugis, ya lawlawa, kaman natey gapus kanayon ay panagbasbasol. Nabulag ya managbasol, isunga adi nan mailasin di usto ya lawa ay banag. Nan lawa ay konsensiya et magmaginek no mamingsan, maaburido abe no mamingsan. Menpabasol imbes koma ay menbabawi. Kaman nakusukos ay napalansa ay lalat, ay adi pulos makarikna et tinaynana nan pammatina, yan anggoy di et-etek ya itutdodon di dinadakes ay tago di patpati-en na. (1 Tim. 4:1,2; Heb. 10:22).

10. Nan Mata – en Apo Diyos, maila na am-in ay wadas puson di tago. Iwed di maitabon, isunga ammo na am-in ay dakes ya am-in ay sekreto ay wadas uneg di puso. Uray no inamag mo din lawa sin matabon ay usok, wenco tengen di labi ay magay silaw, wenco sin ka-unegan ay pusong, ma-ilan dedan en Apo Diyos.

11. Din Kinittoy ay Dilan di Apoy – ay mangliklikmot sin puso et ipaila nan layad Apo Diyos ay manglilikmot sin managbasol ay puson di tago. Ulay no siga-an Apo nan basol, laylaydena pay dedan nan tago. Adina gusto ay matey nan isa ay managbasol, no di ket laydena ay menbabawi tapno matago. (2 Pet. 3:9). Inmali si Hesus ta isalakana nan managbasol. Ed langit, menraragsakda no wada di ulay isang anggoy ay manbabawi's basol na. (Luk. 15:7). Din kinittoy ay dila et ibagbagana din dadan Hesus, "ay Karneron Apo Diyos ay nangkaan am-in sin basol di lubong." (Juan 1:29).

12. Din Angel – et ipap-pa-ila na nan Kalin Apo Diyos. Layden Apo ay makikali ken datudi nañas-saur ya mang-a-awit si addo ay basol, tasiyay makata-uli da sin lawag en Apo Diyos. Tapno makaka-an da sin kakad-an da ay kinasipnget et marikna da nan layad en Apo Diyos.

13. Din Kalapati – et senyal di Ispiritu Santo, ay mangipaltiing sin kinatet-ewan Apo, kinatet-ewan di basol ya lawa, ya din kinatet-ewan di panaghukom en Apo Diyos. (Juan 15:26). Naipa-ila din Santo Ispiritu ay wadas balan di puson di tago. Adi ngamin makate-e sin lugar ay idadaulwandi basol.

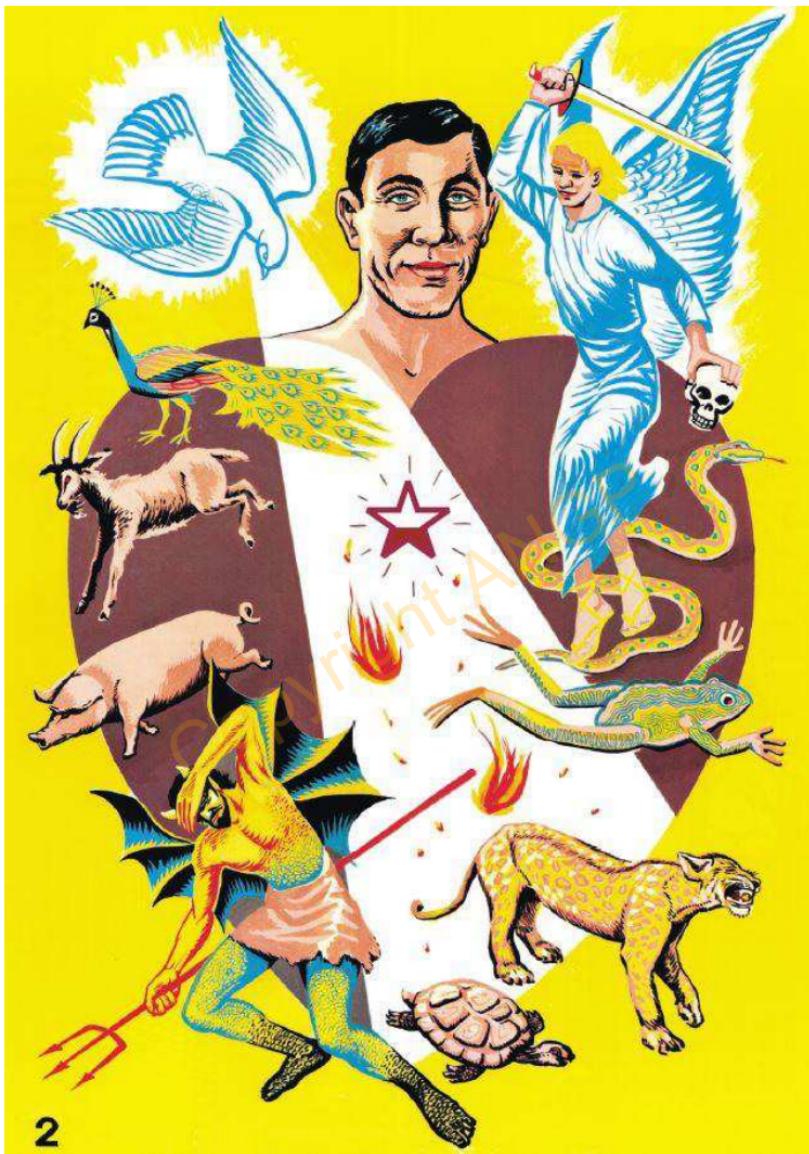
No din puso ay naipa-ila et kaman din puso yo, tumangad ka ngarud ken Apo, pasgepem Sisyas nan pusom, et palubusam ay masilawan isnan kalkalina tay no mamati ka ken Hesus et maisalakan ka. (Ara. 16:31). Inbagan en Apo ay nakasagana ay mangbalbaliw sin pusom, et umidawat si baro ay puso, ya baro ay nemnem. (Ezek. 11:19). Maipalawag na sin sumarono ay pabuya. Ibagam ay, “sunggep ka Hesus sin pusok et sikat di Diyos ya mangisalakan ko manipud ed dawni.”

DIN MAIKADUA AY PABUYA

Siyana ay pabuya et ipa-ila na nan menbabba bawa ay puso ay menrugrugi ay mang-anap ken Apo Diyos. I-egnan angel nani espada, kalin en Apo, ay natatago, natadtadem ngem dwa nan tadem na ay espada. Gutangena nan engganas mensabatan di Ispiritu ya leng-ag, ya engganas nensusu-upan di tunga. Ukomena nan nilaylayad di puso ya nemnem. (Heb. 4:12). Nan kalin Apo et ipanemnem na ay nan dusan di basol et patey, (Rom. 6:23) et am-in ay tago et matey ay mamingsan, kalpasana ukomen Apo Diyos. (Heb. 9:27). Nan lugar paras managbasol et ed kad-an di menap-apoy ay beggang. (Pal. 21:8).

NAN PUSO AY INAWIS DI BASOL

Isnau isang ay takkay di anghel et tung-a. Ipalagip na ay nan

2

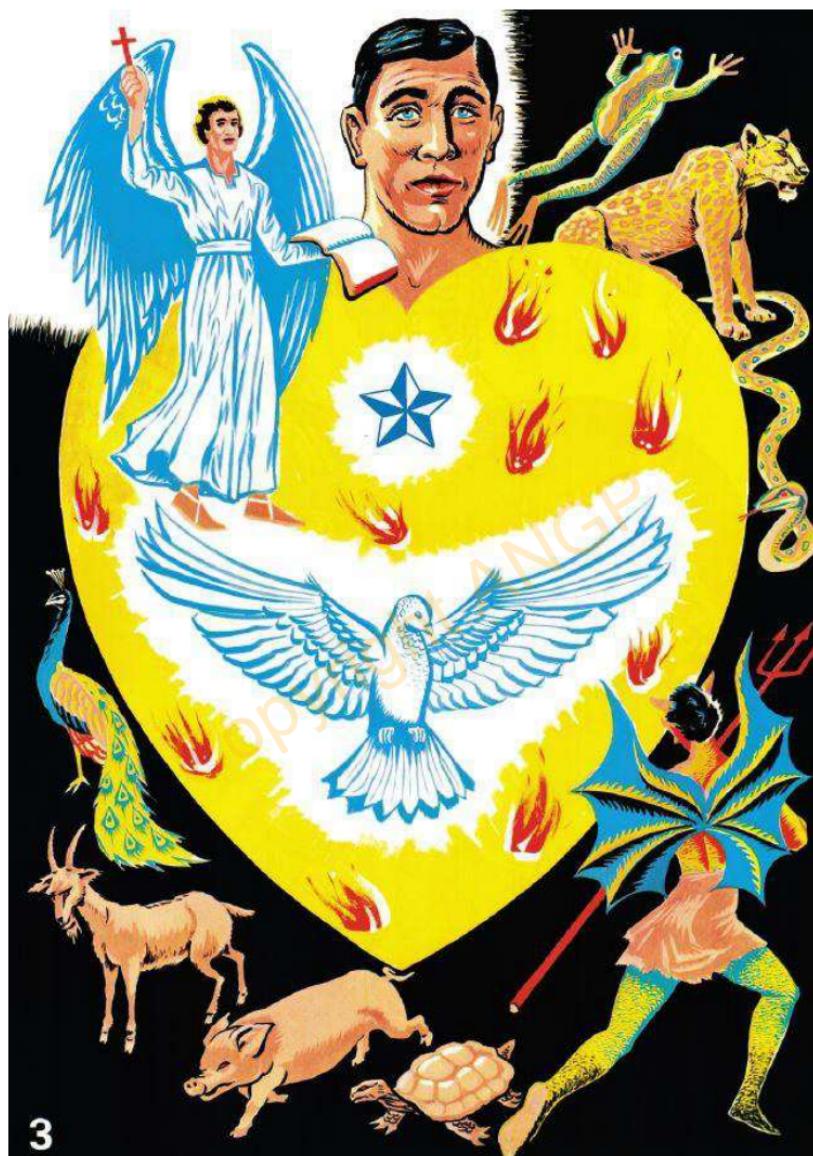
2. PUSO AY NAAWIS SI BASOL

am-in ay managbasol et matey. Nan awak ay laylayden tako, ayaywanan tako, kanayon ay idawdawatan takos laydena et wadan tiyempo ay matey et madunot, kaen di bigis, ngem nan leng-ag ya ispiritu tako et adi maitapi ay maikayoyt sin dallem di lota. Wadan to nan agew ay menpaila ken Hesus et maukom no into nan umeyana. (2 Kor. 5:10).

Isna, maila ay menrugi nan puso ay masipgad sin kalin Apo Diyos, ya aben manglukat paras nan layad en Apo Diyos. Nan Santo Ispiritu et menrugi ay mangsilaw sin puson di tago ay managbasol. Ay no sunggep nan silaw Apo Diyos, am-in ay mabulinget et kuma-an. Am-in ay basol ay intakdegan di nadumaduma ay ayop et maka-an. Isunga sik-a ay mangbasbasas na, lukatam nan pusom et pasgepem nan silaw Apo Diyos ay si Hesus. Siya nan silaw di lubong, mangpaka-an sin sipnget ay indudulin di puso. Kanan Hesus, "Sak-en nan silaw di lubong. No sino nan umunod ken sak-en, mawad-an si silaw di biyag et adin to pulos mendan si kasipngetan." (Juan 8:12). Adim pulos mapaka-an nan basol di pusom no sarilim ay pamuspusan nan usarem. Din kalalakka-an, kasisiguradwan ay remedyo tapno maka-an nan basol sin pusom et din mangipasgepan anggoy ken Hesus sin pusom, tan siya di silaw ay mangka-an si sipnget. Nan puso tako et nasapo ay lugar en Apo Diyos. Laydena ay mente-e, ngem wadan datako ay mangiyadi gapus basol ay laylayden tako ay am-amagen. Isunga no "nan Anak et mangipalugpos, menbalin takos tet-ewa ay lebre." (Juan 8:36).

MAIKATLO AY PABUYA

Siyana et ipailana nan puso ay menbabbawi. Mailana et nan kinadakdaken di basol ya nan kae-egyat ay maikkan no adi menbabawi. Nan kinatet ewana, nasaplit si Hesus, natbenatbek nan u-onan, nalansa-an nan takkay ya sikina et naippey sin cross et natey ay paran datako. Isunga nan puson di tago et magupak no ituloy na ay menbasas kak-alin Apo Diyos, et maila na nan kamali ay idudulin na isnan dallem di nemnem ya puso na. Maila na no kas-ano nan kina-adawi na ken Apo Diyos. Et gapus

3

3. PUSO AY MENBABBAWI

na, nawada nan panagbabawi no manemnem na nan kinatet-ewan di basolna.

Ngarud, no menpakumbaba ka, "Maayatannak sin tago ay menpakumbaba ya menbabawi isnan basol na, ya aben umegyat ken sak-en et tungpalena nan bilin ko" kanan Apo sin Isa. 66:2. Wadan to ay ipaka-awat Santo Ispiritu nan kalin Hesus ken sik-a. (Mat. 9:2). Mariknam to ay maka-an din nadagsen ay wada sin uneg mo no mabigbig mo nan basol mo isnan sangon Apo Diyos.

Intono menbabawi kan, sin layad to Apo Diyos ya Santo Ispiritun to nan mangipango sin pusom. Ma-amiris mon to ay din dadan en Hesus din nag-uwas am-in sin basol mo ya nangdalus sin pusom. (1 Juan 1:7). Maipasiguradom to ay am-in ay mamati ken Hesus et adin to matmatey, no di ket mawad-an si biyag ay magay patenggana. (Juan 3:16). "Tay nan inpatey Hesus et panakaka-an di mangbabalod ken datako, ay siya nan basol. (Efe. 1:7). Am-in to ay nainlubongan ay laylayden tako et adin to menkurri tan masukatan to si natken ay aramid, anggoy to din panagserbi ken Hesus di wada ay mentete-e sin puso. (1 Juan 4:19). Imbes to ay din wadas na lubong di kaman en laylaydem, adin to tan menbalin ay din guston to Apo Diyos di maisukat ay layden tako.

Isnau siyana ay pabuya ngarud, et maila tako ay nan ay-ayop ay mangipappa-ilas basol et wadadas nan akinbalan di puso, ngem si Satanas et adi na layden ay taynan din sigud ay baey na, isunga kanayon ay menel-ila si sunggepana ta sumubli kasin. Isunga winarningan Apo Hesus datako ay kananay masapul ay kanayon tako ay menkararag; ya menannad tapno umegyat si Satanas et tumagtak ay umadawi. (San. 4:7).

MAIKAPAT AY PABUYA

Siyana et ipa-ilana nan Kristiyano ay nakaanap sin tet-ewa ay talna ya mennenayon ay panakaisalakan babaen sin impateyan Hesus, isunga maga di teken ay ilastog tako no baken anggoy

4

4. MAKIMAMATEY KEN KRISTO

din natey ed krus ay magay teken no baken si Hesus. "Tan gapu sin Krus Hesus et natey nan lubong en datako, et natey tako et sin lubong." (Gal. 6:14). Natey si Hesus ed krus tapno matey tako abe's basol et matago takos kinalinteg. (1 Ped. 2:24). Datako ay natey si basol ngarud et adi takon penken nan awak takos ugalin di ipugaw no di ket menpaidalan takos Santo Ispiritu. (Gal. 5:16,25).

Din nangibaludan dan Hesus idi kina-an da nan bado na et naipailasna piksul di puso. Ulay din inusal da ay nangsaplit. Nadusa siya begew sin basol tako. Ewed di basol na ngem gapu ta laydena ay isalakan datako isunga indawat na nan awak na ay masaplit, maparigat, mailansas krus, matugpa-an, maduyok. Nan saplitna et siya nan nangagas sin saksakit di ipugaw. (Isa. 53:5). Adu-ado nan maawagan ay Kristiyano ay menkarkararag, makikumkumunyon, makikantas para ken Apo Diyos, ngem nan kanayon ay amagen da et ilanlansa da kasin si Kristo. (Heb. 6:6). "Baken am-in ay mang-awag ken saken si Apo, Apo, et makasgep ed langit, din anggoy mangsurot si ipasapun Apo Diyos ay wadad langit di maka-ey ed pagaryana. (Mat. 7:21-27).

Mailatako abe din isang ay supot ay pilak ay ukán en Hudas, ay nangtraidor ken Hesus. Inlako nas Hesus si balor di tulompu-o ay sentimos tan inpanguwan ngamin di layad si pilak nan nemnem na. Din sinangtal-aw, kawar, ya tapina pay et inusar din sosoldado ay nangala ken Hesus sin kalabianna. Din dais, et ipa-ila na din nangsugalan da sin badon Hesus. "Nensusugalan da din badok et nengigin nudwa-an da." (Sal. 22:18). Adi da pinati ay siya din Hesus ay mangisalakan en daida isunga pinalubusan da ay mailansa sin krus.

Am-in ay ipugaw et layden da ay awaten am-in ay bendisyon Apo Diyos, am-in ay udan ya am-in ay silaw di agew, ngem adi da layden ay idawat nan awak da ken Apo Diyos wenna isnan panagserbi ken Apo. Para isnan kā-adwan, si Apo Diyos et mangidawdawat et anggey si tulong isnan tiyempo ay kasapulan nan tulong et anggoy.

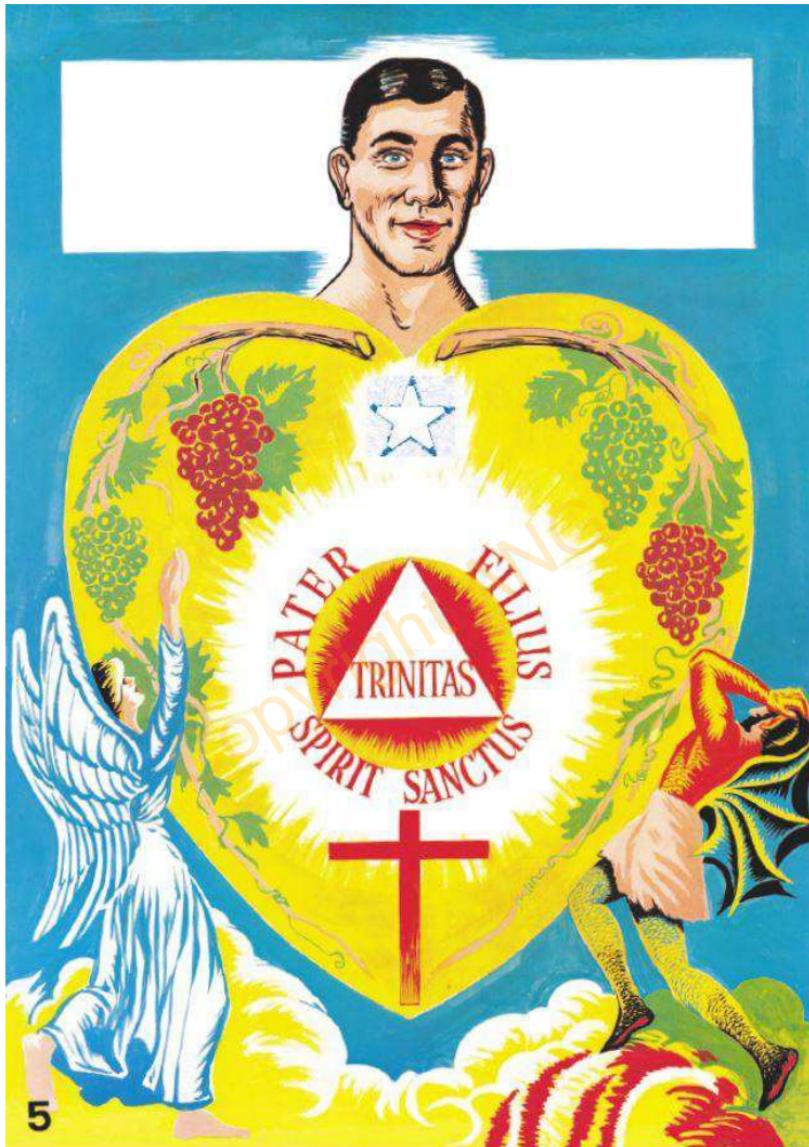
Han bagsay, ipaila na nan nangduyokan di soldados nan bakrangna et binmala nan dada ya danum. (Juan 19:33-37). Ipailana ay talaga ay nateyen si Hesus, idekwan ninkido ya ninkimat et nan am-in ay batawa et binmulinget. Idi siyadi di inmat, santo laeng mamati din nangduyok sin bakdang Hesus ay siya tet-ewa baw din Mesaya. Kaman en Pedro, inbaga na ken Hesus ay pirmi di layad nan sisya, ngem idi nentan-o din manok, naamiris na ay mamintulo na et baw ay inlason si Hesus, isunga pirmi din uga na ay ninbababawi. (Mat. 26:69-75). Dakayo ngay, ay talaga ay laylayden yos Apo Hesus? No ngarud tet-ewa sa, masapul ngarud ay ipa-ila yos tapina. "No sinoman nan mangipakaammo ay siya et wada ken Sak-en, siyan to abe nan iyat ko isnan sangon en Amak ed langit", kanan en Hesus. (Mat. 10:32,33).

Kanan pay Hesus, "no sino nan adi mang-awit sin krusna met laeng ya adi mang surot isnan addang ko, et adi maiparbeng ay menbalin si adalak. (Mat. 10:38).

MAIKALIMA AY PABUYA

Maipailas na din puso ay enggay nadalusenan babaen sin sig-ang ya parabur en Apo Diyos. Ninbalinen ay templon Apo Diyos, kanan Hesus, "sinoman ay manglaylayad ken sak-en et tungpalena nan isulsulok. Et si Amak layaden na siya, hat si Amak ya Sak-en et sunggep kamin sisya et mente-e kami ken sisya." (Juan 14:23). Dayawen Ama nan tago gapus ken Hesus. (Luk. 1:52).

Nan puso et nenbalin ay talaga ay templon Apo Diyos. Iweden di basol. Imbes nga ayop ay kontroladon domonyo nan wada, mailatako et ay nan et Santo Ispiritu, ispiritun di kinatet-ewa, kinadalu et nan maipiksul sin puso. Imbes nga malpuwan di am-in ay kinadakes, ninbalin et ay napintas, menbungbungas siyam ay bungan di Santo Ispiritu ay kaman en; ayat, rag-o, talna, pakumbaba, kinaanus, kina-amay, kinatulnog, ya panangtengngel si nemnem ya awak, ya kasungam-in ay maka-ay-ayo ken Apo Diyos. (Gal. 5:22-23). Menbalin et ay

5. TEMPLON APO DIYOS

managbunga ay sangan di ubas ay iwed di teken no baken si Hesus met laeng. Din sekreton di menbalin ay managbunga ay biyag et iwed teken no baken din panakite-te-e anggoy ken Hesus, ay no wadas Hesus ya din kalin Apo Diyos ken sika. (Juan 15:1-10). Ay no mapno kas Santo Ispiritu ya mabautisaran ka, wadan to di panakabalin ay ma-abak di nainlasagan ay tarigagay di puso. (Gal. 5:24). Isunga mabunganto tan Santo Ispiritun to di mangidalan sin biyag mo. Adin to matago baba-en si maililana ngem gapun to isnan pammati na, tan kanana, "abaken tako nan pangabak di lubong babaen sin pammati ken Apo Diyos." (1 Juan 5:4). Matagon to ay mapadpadas na din talna ya layad en Apo Diyos ay naidumduma si engenggana.

Si Ari David ay isa ay nabileg ay manakigubat et uray no kanayon ay mangabak sinan gubatan, gintek na ay nan kapipisaa-an ay gubat et ed dallem di puso isunga kanan din kararag na ay, "Amagem ken saken di nadalus ay puso, oh Apo, ya pay-am sak-en si baro ay nalinteg ay panaggis ispiritu." (Sal. 51:10). Iwed di pulos ay makadalus sin puso na met laeng. Si Apo Diyos anggoy. Kanana, "Bisibisak si nadalus ay danum sa uneg yo ya amagek dakayos nalinis manipud sin panagpagpaganoyo ya sin am-in ay mangluglugit ken dakayo. Agtak dakayos baro ay puso, ya baro ay nemnem. Ka-anek san nasulpeng ay puso yo ay kaman bato, et sukatak si natulnog ay puso. Ippey ko nan Ispirituk ken dakayo, tapno mailak ay unuden yo nan linteg ko ya mandar kon dakayo." (Esek. 36:25-27). Sina-ey di mensahen di Baro ay Tulag ay indawat Apo baba-en ken Apo Hesus ay anak na.

Maila tako pay sina ay piksul din panagpa-ilan di angsil. Din a-angsil et naiba-a ay mang-aywan sin doyda mangresrespeto ken Apo Diyos et bantayan da daida manipud si madi ay pasamak. (Sal. 34:7; 91:11; Dan. 6:22; Mat. 2:13; 13:39; 18:10; Aram. 5:19; 12:7-10).

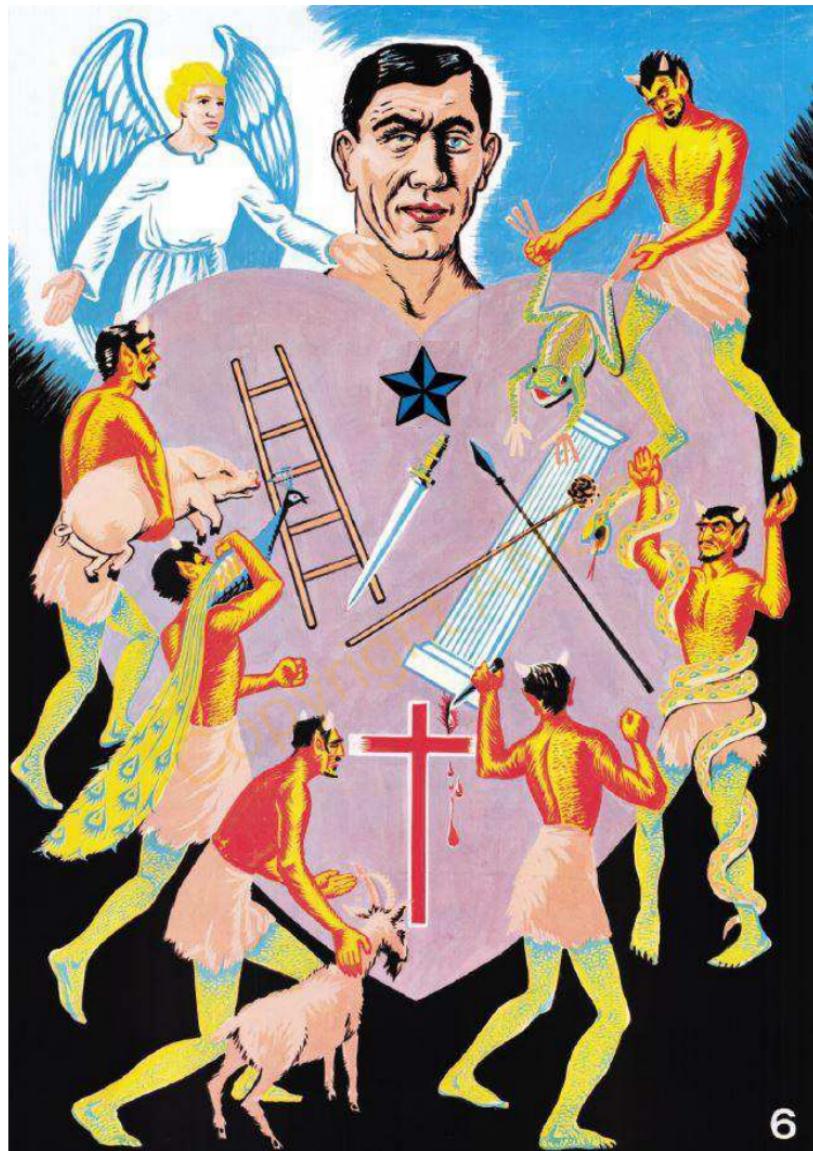
Din domonyo abe et mailas na ay tumatakdeg sin sag-en di puso, ay kaman en mense-se-ed di tiyempo na ay sunggep

kasin sin sigud ay ba-ey na. Siyana nan gapu ay, "Masapul ay mensiput tako tay nan kaibaw et kaman leon ay men-ang angat ay men-in-inap si isukma na." (1 Ped. 5:8). Ka-adwan na et menparang sisya ay kaman anghel di silaw, ay mangsaur sin adi mensipot ay Kristiyano uray pay din dadakkel ay tago ay ususaren Apo Diyos si nakaskasda-aw. Ngem no maiwalin mos babaen si panagkararag, tumagtag met laeng ay kuman. (San. 4:7).

MAIKA-ENEM AY PABUYA

Siya na di kasasadut ay piksul di nanglidong ken Apo Diyos. Din isang ay mata na et nakimit, mangipaila ay irugi na et ay lumateng ya maseyep sin kinaKristiyano na, yan din isang ay mata na et maga'y bain na ay makitaptapi sin aramid di lubong. Din silaw ed dallem et kinmapsut. Maki anamong et sin awis di lubong imbes coma nga iwalin na. Adi na et id-idnge nan kalin Apo Diyos. Din et awis di madi ay gayyem di innan patpatien. Mabalin met ay makigimigimong ed kapilya pay laeng ta ipaila na ay mayat pay laeng sisya, ngem nan puso na et anggay linmateng et sin sigud ay nabara ay layad na ken Apo. Ag-agin to laengen nan layad na ken Apo Diyos. Din talaw sin puso na, din konsensiya na et binmulinget. Din krus et adi na et paggaganas ay awiten, no di ket nenbalin et ay nadagsen ya baken kagagasing ay ekwaten. Din pammati na et ninrugin ay mayugyog, insardeng nat ay menkararag ken Apo. Adi nat ikaskaso nan wadas nan puso na isunga idawatan na et si panlugaran en domonyo. Mas laylaydena et ay makibuweg si managbasol ay ipugaw.

Din kinangato ay kaman din ipapailan di pabo et menturay kasin. Malidungan nan to ay siya et naisalakan laeng si parabor en Apo Diyos, et menbalin tos lastog kasin. In-not to ay men-inom si alak, maki istoryan to si adi gawis ay istoya-an, maki-angaw si lawlawa ay angaw, ingganan to di layden na et makisala, makidisco, makipulapol si dakes ay ipugaw, engganan to kanana ay uray ket mamicsan laeng, kan baw kinanayon et.

6

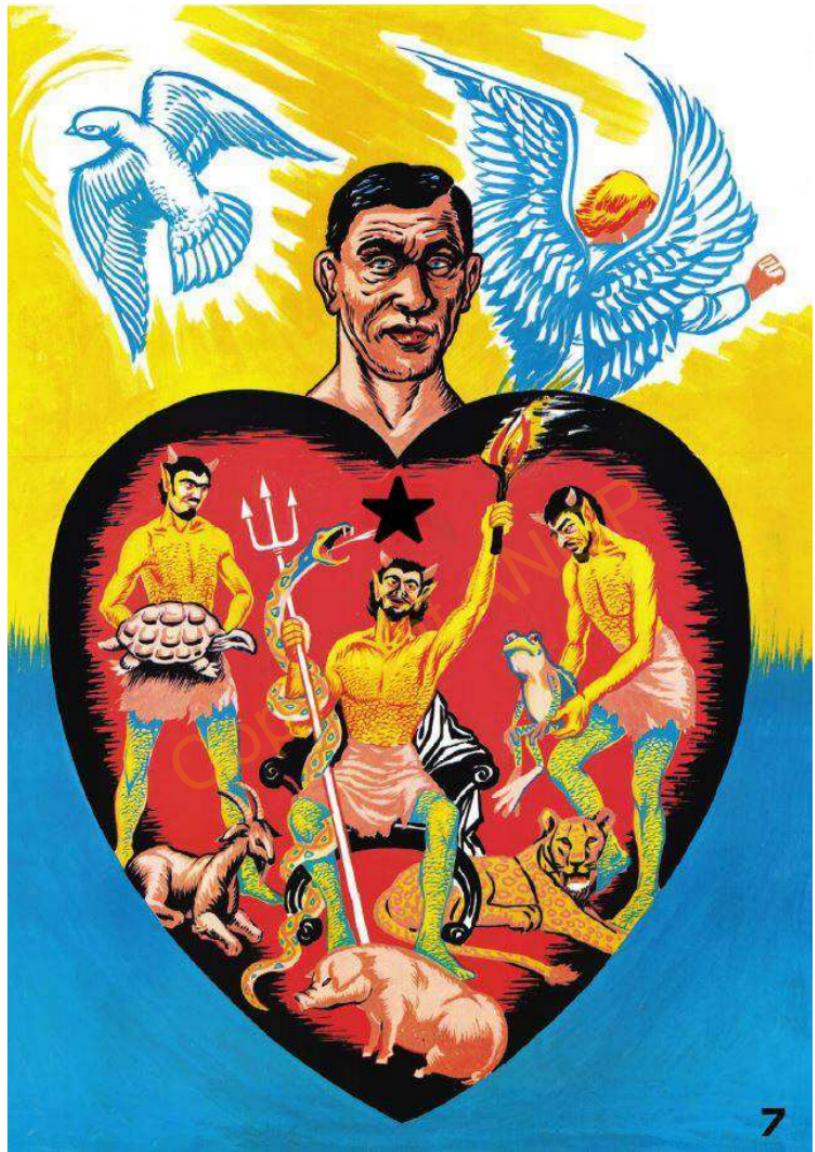
6. DIN NAILAW-AN YA NAGEDWA AY PUSO

Tet-ewa, adi takon magawidan no wadan atap ay titit ay dakes ay panggep ay tumayaw et sunggep sin nemnem tako, ngem mamagtek met ay makabasol tako no amagen tako di lawa. Aammo tako ay no danaey lawa di palubusan tako ay menumok sin uneg di puso tako, maririkna takos nemnem tako ay madi. No idawat tako nan kakikittoyari ay gummot tako ken domonyo, sigurado ay baken anggey gummot nan alana ngem itapi na pay am-in ay limam, inggana am-in to ay paset di awak mo et itulod nan to ed impiyelno. Isunga intako ken Hesus ay kumamang no waday mangsulsulisog ken datako tan Siya di mangisakit ya mangilisin datako manipud si lawlawa ay banbanag.

Din tago ay mangbaynok sin puso sin piksul et ipaila na nan nala-ing ay menkantyaw ay Kristiyano, ya din mangkankantyaw si Kristiyano. Din kali da ya kantyaw da et maibilang ay sugat sin nemnem di Kristiyano. Ataki dana ay no nagedwa nan pusom et adi makalasat. Ad adun to ay ipugaw nan umegyatana, baken ton si Apo Diyos. Enggana ay ipugaw to nan menserbeyana, baken tos Apo Diyosen. Din dakes ay imon din uweg et bumalan to no ilana ay gumawgawis din kabibiyag din ga-it na no sisya, et no palibusana ay danaey di mang bungon kasin sin puso na, ag-agon to di tumanor to kasin din natey ay kinatangsit ya kinala-ing ay gumura. Isunga masapul ay ibabado tako ay kanayon din badon Apo Diyos tapno mabalin tako ay makatakder kontra sin atakin domonyo sin biyag tako ay kananas di. (Efe. 6:11-18).

DIN MAIKAPITO AY PIKSUL

Mabuyas na ay sinmanod et ay talaga din pusion di tago, ay kalpasana ay napadasan ya naramanan din bendisyon Apo Diyos ya naawat din bingay di Santo Ispiritu, et tinaynana pay laeng nan pammati na. (Heb. 6:4). Ipaila na abe din kasasa-ad di puso ay pulos ay egay nenbabbabawi, ya egay pulos nangidawdawat sin biyag na ken Apo Diyos, uray no anggay kanayon ay nakaskasaba-an. Din ipugaw ay adi mangidnge si kalkalin Apo Diyos et kumarkaro ay pumangpangit nan

7

7. SINMANOD YA NASULPENG AY PUSO

kabibiyag na uray no kanana ay gawgawisen na.

Uray si Hesus, kinanana ay "no kuma-an nan domonyo ay ispiritu sin isang ay tago, men liwes to sin kailili ay namaga ay men anap si umillengana. Et no maga di ma-anapana, kananan to si awak na, sumubliyak sin sigud ay baey ko. No sumublin to et mailana ay nadalus ya nalinis, bumalanto ay umey men-awis si kadwana ay mas pay lawlawa asidan mantauli et mante-e da sin puso ay nalinisan, isunga no maputan to din akin puso, karkaro pay din kinalawlawna na no sin damo sakbay ay pinalinisana din puso na ken Hesus. (Luk. 11:24-26). Nan napasamak ken siyana ay tago et mangipaila ay tet-ewa din kankanas proberbio ay, "din aso et tauiliyena din uta na ya din besa-ang ay naames et tumaulin to met laeng sin lubnakan." (2 Ped. 2:22).

Basol sin lubong et mantauli kasin babaen sin kinasikapna et tenggelen nan to kasin nan puson di ipugaw. Uray pay nan rupa na et ipadlaw na nan wadas puso na. Din Santo Spiritun to et mapilitan ay kama-an manipud sin puso no mabaybayan to ay umado din basol sin du-oy ay puso. Adi kabalin ay nan puso et templon Apo Diyos ya kampon en domonyo. Ngem nan anghel ya Ispiritu Santo et adi da talaga ay kuma-an no di ket sedsed en da no menbabawi kasin san puso asida pay en mengasing ay sumgep.

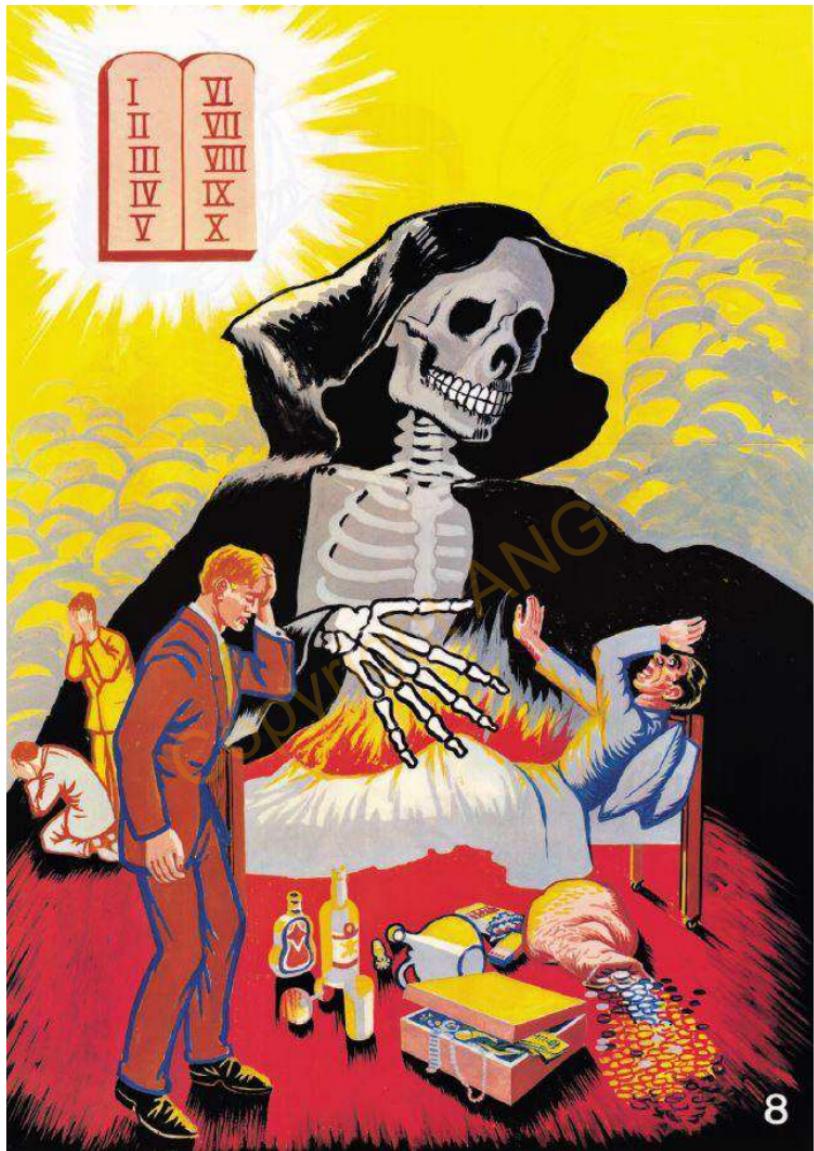
Din puso isna piksul et ipaila na ay maga di sinyal di panagbabawi, iwed di panagtauli ken Apo Diyos, iwed di panangbigbig sin inaramidan Apo Hesus. Din konsensiya na et nakuretret et iwed di rikna na. Waday inga na ngem adi makadnges kalin Apo Hesus. Waday mata na ngem adi na maila nan makadadael ay gatgatinana. Iweden di baina ay mang itultuloy ay men-amag si lawa. Wada pay di panagsikat na tan uray no men-am-amag si lawa yan maresrespeto pay laeng. Ka agi agin makimisa ngem nan akindal lem ay nemnem na et dakes, "kaman napintas ya mapmapteng din ilan di patang na ngem nan baw inuneg na et napno si tong-a ya nadunot ay lasag onno bugas." (Mat. 23:27).

Din aman di kinalastog et siya di tinmutukdo sin lugar ay kad-an koma di Santo Ispiritu. Am-in ay ayop ay mangitaktakdeng si basol et menkukuyog da amin sin demonyitos ya domonyitas ay mentete-e sin uneg di puso. Ket ulay no laydena ay maiwasan din nay da ay dinadakes sin nemnem na, adi tan siya ngamin di wadas puso na. No kaspangarigan ta kaman sinaey di pusom, umadawag ka ken Apo Diyos ay dagus, manipud sinan kaunggan di pusom. "Tan mabalinan na ay kanayon ay mangisalakan sin amin ay umey ken Apo Diyos." (Heb. 7:25). Mabalinan na abe ay mangpakawan si basol, no laket mendawat kas tet-ewa ay pamakawan. Mabalinan na ay patagtagen ya pakaanen amin ay dinidemonyo ay wadas pusom no palibusam ay awisen sisya ay mente-e isnan pusom. Ngem no siga-am ay pasgepen sisya, iwed di mabalinan na uray pay no laydelaydena koma ay umuneg. Kananas Rom 6:23, nan basol et malagbuwan si patey. Adim linglinglingen ay na-asi unay si Hesus ay no ipailam ken siya ay talaga ay laydem di mapakawan et sisasagana pay dedan ay kanayon ay mangpakawan ken sik-a. (Mar. 1:40,41).

DIN MAIKAWALO AY PABUYA

Isna et maila tako nan nasulpeng ay puso ay nangitantan sin panakiunod na ken Hesus, et anggay dandaney mateyen, ay nan awak na et napnu's sakit yan din leng-ag na et napnu's egyat ya tilaw. Din tung-a et nawada sin adi mapupuotan ay tiyempo, ipaila na nan patey. Din doy da baken tet-ewa ay lagsak di awak et kinma-an dat, et din kae-egyat ay kinatet-ewan di impiyelno et minpailat. Yan ulay no kaman layden na ay menkararag et kaman adi na et makakalis Apo Diyos. Din gaga-itna et umegyat da ay tumakdeg sin sag-ena, ya din iwed bagas na ay panangay-ayo da et iwed di serbi na't. Din kinakadangyan na et adi na et mausar para pa-andukuyen di biyag na, wenco adi na mabalin ay bayadan di panakaisalakan di leng-ag na. Iweden ti tiyempo na ay menkararag tan adi pulos agtan domonyo si gundaway onno tiyansa.

Am-in et ay linaylayad na ya nakitete-ana et kaman dan

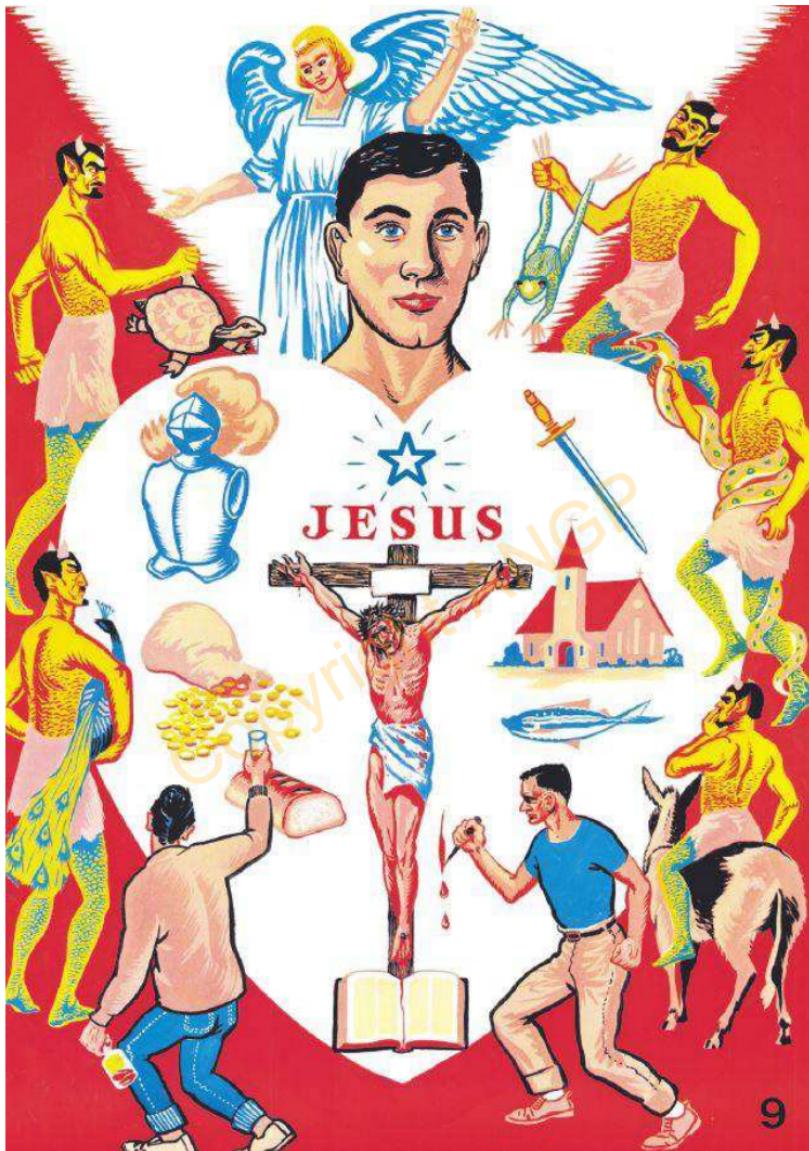
8. PANAKAUKom DI MANAGBASOL

kantyiawan sisya, ulay pay din papadi ya miministro et adi dan matulungan sisya tan od siya di nang adi sin layad Apo Diyos ay kanayon ay tumoktoktok sin puso na sin kapigpigsa-ana. Maamwanà et din kinatet-ewan di "kakaegyat nan maekdag sinan lideng sibibiyag ay Apo!" (Heb. 10:31). Ninamnama na ay wadan to di tiyempo id idi asi nan isurender di biyang na ken Hesus, sakbay ay masakit sisya, ngem nan patey et adi na ammo no ka-ano ay umali. Isunga natey sisya ay adi nan napupuotan et iwed en di oras na ay nang awat ken Hesus. Ad-ado di tago ay wat matmatey ay dagus ay adi da pay natiyempoan ay kumamang ken Apo Diyos. Adi da nakadawat si pammakawan umuna asidan matey. Imbesen ay din koma makapabang-ar ay ay-ayon Apo Diyos nan dengngen danto iman, natkento tan kanan to Ama, "Taynam sak-en, sik-a ay wadas lunod Apo Diyos! Kuma-an kas na et umey ka ed mennanayon ay apoy ay naisagana paras ken domonyo ya pasurot na." (Heb. 9:27).

MAIKASYAM AY PABUYA

Maipailas na nan Kristiyano ay tinmakdeg sinan pammati na ken Apo ay Hesus uray pay no ad ado ay padas di linasatan na. Inpaket na din panagtalek na ken Apo Diyos ay nangsango sin am-in ay problema na isunga kanayon ay mangabak sin panagbiyag na. Adi anggoy sinunggep sin kinaKristiyano ngem nakitultuloy pay ay ninserbi, "in-ila na nan mata na ken Hesus, ay siya din mentalkan di pammati manipud damo engganas patenggana." (Heb. 12:1,2).

Si Satanas ya am-in din demonyo na et lilikmuten na nan puso ay namatti, mensapsapo sin am-in ay pamuspusana tapno itulod nas pakadadaelan. Kinalastog, layad si aipling, kinaayot, ya tapina pay et naipaila. Sinsigud ay kad-an di musang et nasukatan si aso, tan kanayon ay umali din basol ken datako es nadumaduma ay tabas, et itabon na nan kinasiason na babaen si panangipailanas teken ay itsula, ya teken ay nagan. Ngem nan nasiput ay Kristiyano et gentek na nan menpadas ay aginagin uray no kunwari relehiyoso, wammo kunwari anghel di silaw, tan din kalin Apo Diyos ya nan Santo Ispiritu nan

9

9. NANGANGABAK AY PUSO

mangisuro si kinatet-ewa. Din tago ay men-e egen si baso, et mensalsala ed sangon di Kristiyano, padpadasena ay awisen babaen sinan baken tet-ewa ay ragsak ay nainlubungan. Ngem maila ay iwed di mabalinana isnan isa ay napudno ay Kristiyano. Din isa ay tago sin piksul et baybaynokena din Kristiyanos gipan. Insulto, kantiyaw, panagidadanes si gaet ay Kristiyano – et no mamingsan et kunwari mamati – danaey di kanayon ay mangbagbagsol si Kristiyano. Ngem pulos ay adi dumnge sin kankanan di ipugaw tan din kalin anggoy Apo Diyos di ed-ednge na. Kanayona ay nenemnemen din iyat Hesus ay, "Naragsak ka no waday ipugaw ay mangsulton sik-a ya mangriribuk gapu ken sak-en. Menragsak ka ketdi tan wadan to di lagbom ed langit." (Mat. 5:11,12).

Din kasisigud tako ay managbasol ya si demonyo et ipilit da ay isiyan datako manipud si layad en Apo Diyos. Ngem kanana, "ay sino di makaisian kensak-en manipud ken Apo; ay problema? ay patey?" (Rom. 3:35). "Baken, tan amin dana et pinagbaligiyen takon gapu ken Hesus ay manglaylayad ken sak-en!" (Rom. 8:37). Gapu ta inbabado na am-in ay badon Hesus isunga makaya na ay mangabak sinan am-in ay atakin domonyo. Gapu ken Hesus mabalin tako ay magun-od din pangabak ya maka-awat si korona ay adi pulos menkupas din silap na. (Efes. 6:10-18; 1 Ped. 5:4).

Din talaw, sin konsensiya na et nabatabatad. Din puso na et napno si pammati ya si Ispiritu Santo. Din anghel, ay kalin Apo Diyos, ipalagip na nan bendisyon ay naidawat ken daida ay managballigi et engganas mennanayon. Ay daduoy ay managballigi et maidawatan das karbengan ay mangan sin ka-ew ay menbungas biyag ay kankanayon. Adi da aben masakitan to sin maikaduwa ay ipapatey. Maidawatan pay si pannakabalalin ay kaman din indawat Aman sak-en. Mabaduwan to abe si puraw ya adik to kak ka-anen din nagan dasin libron di biyag. Ma-agtan pay si palubos ay tumukdo sin akinkanawan en Apo Diyos. (Pal. 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Din nakalukat ay supot di pilak et mangipaila ay baken anggey

din puso ngem ulay abe din pilak na et indaton na ken Apo Diyos. Imbes koma ay gastuwenas kumpulne, itultulong na sin kudo, idawat na nan pagkapullo ya sagot ken ulay pay din am-in ay uka na, ken Apo Diyos. Usalena am-in ay para ken Apo Diyos.

Din tinapay ya lames et ipaila na ay menbibiyag sisya ay gawis ya wada di panangtengngel nas biyag na. Adi nan saysayangen di ange na ay dadaelen si inom, wенно mangmangan si baken ustos awak. (Ara. 15:20). Natanang sisya panggep si pilak. Din puso na et nenbalin si baey di kararag. Makimisa abe si kankanayon, uray no ngana ay tiyempo. Ammo na ay adi madakdake no adi menkararag.

Din nakalukat ay libro et ipaila na nan bibliya ay kanayon ay nakalukat para ken sisya, isunga basbasaenas inagew. An-anapena nan kinabaknang; ay indudulina, nan kinalaing ya kinasireb. Nenbalin ay din Bibliya din kalasag na ya mangisuros am-in ay kinalaing ya kinasirib ay mang-abak ken domonyo isnan panagbiyag na. Siya abe din naispiritwan ay makan ya danum ay mangbusbusog si kanayon sin leng-ag na. Danum ay pan-emes ya sarming ay pangila-anas ange na.

Laylaydena ay manga-awit sin krus na, tan ammo na ay maga di lagbo no maga din krus. Nakasagan sisya ay maki abet ken Ama, et kaman ka-ew ay naimula sin benget di wangwang, ay manbunga sin tiyempo na. (Sal. 1:3). Adi na ammo ay umegyat ken patey, tan din perpekto ay layad Ama, ay inawat na manipud sin Santo Ispiritu, et siyadi mangpupuno sin puso na.

MAIKASIMPU AY PABUYA

Kanan Hesus, "Sak-en di panagungar ya biyag. Sinuman ay mamati ken Sak-en et matago uray no matey: et no sinoman ay matago ay mamati ken Sak-en et adi katkatey." (Juan 11:25,26). "Sinuman ay dumnge sin kalik, ya mamati ken sisya ay nangiba-an sak-en et mawadan si biyág ay magay patenggana. Adin to kauk ukom tan nalasatan et din patey ay

10

10. DIN KAGAM-IS AY PANAGSA-A

menpa umey si biyag." (Juan 5:24). Menyaman tako sin balligi ay nawadan datako gapu ken Hesus. (1 Kor. 15:54-57).

Din tago ay nakidad-an ken Apo Diyos et iwed di eyat nas patey. No umali din tiyempo na ay matey, menlalagsak ay umey. Kanan San Pablo, Laydelaydek ay pirmi ay mangtaynan sin naey ay biyag ta umeyak et ken Hesus ay kamamaptengan si amin. (Pil. 1:23).

Nan Kristiyano et mailiw ay mangila isnan rupan Hesus, ay natey gapu ken sisya, ya manguwas sin amin ay basol ed krus. Palpalagipan abe di Santo Isipitu sin kanan Hesus ay, "adi ka mendanag ya madismaya. Mamati ka ken Diyos ya mamati ka aben Sak-en. Ed baey Amak, ad ado ay mansiyon... tumauliay et itakin ko sik-a, tapno makite-e ka ken sak-en. (Juan 14:1-4). "Din adi ini-ilan di tago, din adi ipagpagarup ay maikkan et siyan to nan insasaganan Ama para ken daduoy manglaylayad ken Siya." (1 Kor. 2:9). Iwed di kali sin isna lubong ay makaibaga sin ka-amamay na ed langit ay siyudad ay insaganan Apo Hesus ken datako ay mendad-an sin da-an Apo Hesus sina lubong.

Imbes ay din kae eyat ay tung-a, din et anghel Apo Diyos di maila sina maudi ay pik sul. Sesed-ena ay awiten nan nalinis ay ispiritu ay tumauli ken Apo Diyos. Din leng-ag ya ispiritu et nakalubos manipud isnan awak, et immey ed ngato ken Hesus ay manglaylayad ken siya. Ka gagasing ay panangsarabo di ipailan Apo Diyos et kanana pay, "amay pay din inamag mo, sik-a ay gawis ya matulnog ay tagabu!... umalika ta makitapi ka sin ragsak ko!" (Mat. 25:21). Iweden di panangtengngel domonyo ken sisya, "tan tin pobre ay tago idi natey et inekwat di anghel ay makitukdo sin sag-en Abraham ed dulang ay pagpiyestaan ed langit." (Luk 16:22).

MAUDI AY KIDAW

Ken sik-a ay menbasbasas na, sapay koma ta edawat mo nan pusom ken Sisya ay manglaylayad ken sik-a. "Tumauli ka ken

sak-en manipud sin am-in ay awak mo." (Deut. 30:2). Idawat mo ken Hesus nan nabbay, nadismaya, naupay ay pusom et agtana sik-as baro ay puso ya nemnem. Adi ka menpa awis sin sinasaur ay pusom ya din gusto na, tan "manipud sin puson di tago, siya dimalpuwan di am-in ay kinadakes ya kinadugyot ay banbanag..." (Mar. 7:21). Taynam nan basol et kumpet ka si mayat tan nan basol et malagbuan si patey. (Rom. 6:23).

Et sik-a ay mangidawat si biyag mon Apo Diyos, kumpet ka ay pirmi sin tetewa ay kali ay intudok ken sik-a, ay in-at ko tapno siyas tuladem, et mentakdeg ka sin pammati ya ayat ay uka tako babaen ken Kristo. (2 Tim. 1:13). Amagem din angem ay menpapammati ken Apo Diyos menkararag ka sin pannakabalin di Santo Ispiritu, tan siya di Arin di am-in ay ari, ya Apon di am-in ay Apo. (1 Tim. 6:15).

"Ken Siya ay nangi-al-alikaka ken sik-a imbes nga maekdagka, ay nangamag ay iwed di basol mo, et naragsak ka isnan sangwanan na, ken Siya ay mangisalakan, babaen ken Hesus, maidawat di am-in ay dayaw, layad, pannakabalin, isnan am-in ay oras, idi, ed dwani, ya si kan kanayon! Amen." (Hud.

"Din basol et siya di mangdadael si linteg en Apo Diyos!"

"Ninpailas Hesus tapno kaanena nan basol, et iwed di basol ken siya."

"Isunga am-in ay mentultuloy ay makikadwa ken Hesus et mensardeng ay menbasol, ngem nan mentuloy ay menbasol, adi na mailas Hesus."

"Adim ipalubos ay way mangsaur ken sik-a, sinoman ay mangsapos pag-ayatak et nalinteg, kaman ken Hesus ay nalinteg."

"Sinoman ay mentultuloy ay menbasol et ukana domonyo, tan si Satanas et nenbasol ed idi damo pay laeng. Isunga nenpailas Hesus tapno dada-elena nan ublan en domonyo."

"Sino man ay anak Apo Diyos et adin menbasbasol kasin, tan din kinadiyos Ama et wada ken sisya."

"Siyana di nabatad ay kinateken di anak Apo Diyos ya di anak en domonyo: Am-in ay adi mangsapos mayat wenna adi manglayad si besat na et baken anak Apo Diyos."

(1 Juan 3:4-10).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.anqp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.anqp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.anqp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

I'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)